

www.research-pmr.com

Kwiecień 2013

Zofia Bednarowska, Wioleta Pułkońnik

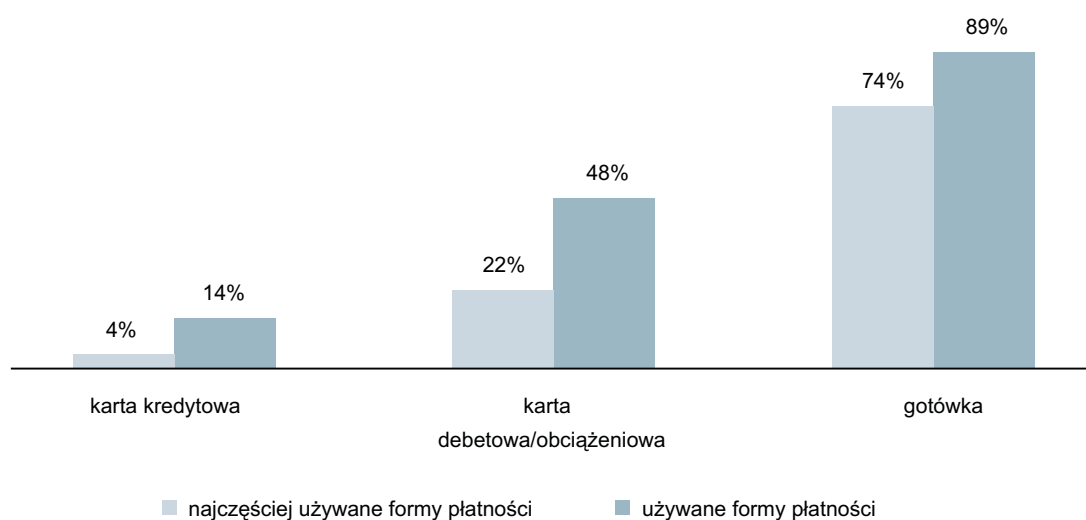
Dlaczego Polacy wolą gotówkę od elektronicznych pieniędzy?

Jak wynika z badania PMR, 74% Polaków najczęściej płaci za zakupy gotówką. Deklaracje dotyczące korzystania z kart płatniczych wskazują na powoli zmieniające się przywiązanie Polaków do gotówki.

Najbardziej popularna jest nadal płatność gotówką

Pomimo, że 14% badanych deklaruje używanie karty kredytowej, tylko 4% wskazuje tę formę płatności jako najczęściej stosowaną. Najbardziej popularną formą płatności nadal pozostaje gotówka – 74% respondentów stwierdza, że to właśnie gotówką najczęściej płaci za swoje zakupy. Blisko połowa badanych (48%) deklaruowała używanie debetowych i obciążeniowych kart płatniczych, jednak zaledwie 22%, czyli mniej niż połowa z nich, korzysta z kart na tyle intensywnie, by uznać je za główną formę dokonywania płatności.

Formy płatności

*W przypadku używanych form płatności wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ możliwe było udzielenie kilku odpowiedzi (n=600).
Źródło: PMR 2012*

Jak wynika z danych Narodowego Banku Polskiego, karty płatnicze¹ cieszą się z roku na rok coraz większym zainteresowaniem (nie licząc delikatnego spadku na przełomie 2009/2010). Od 1998 roku do grudnia 2011 roku następuje ciągły wzrost liczby wyemitowanych kart płatniczych z każdym kolejnym kwartałem średnio o 2%. W grudniu 2011 roku łączna liczba wyemitowanych kart płatniczych osiągnęła wielkość 32 044,9 tys. sztuk.

Od 1998 roku zmienia się struktura udziału poszczególnych rodzajów kart. Spośród trzech rodzajów kart – debetowych, kredytowych i obciążeniowych (biorąc pod uwagę sposób ich rozliczania) – wciąż najpopularniejsze są debetowe (średnio 79% spośród wszystkich rodzajów), ale wzrasta też udział kart kredytowych (od 2,4% w 1998 roku do 21,7% na koniec 2010 r.).

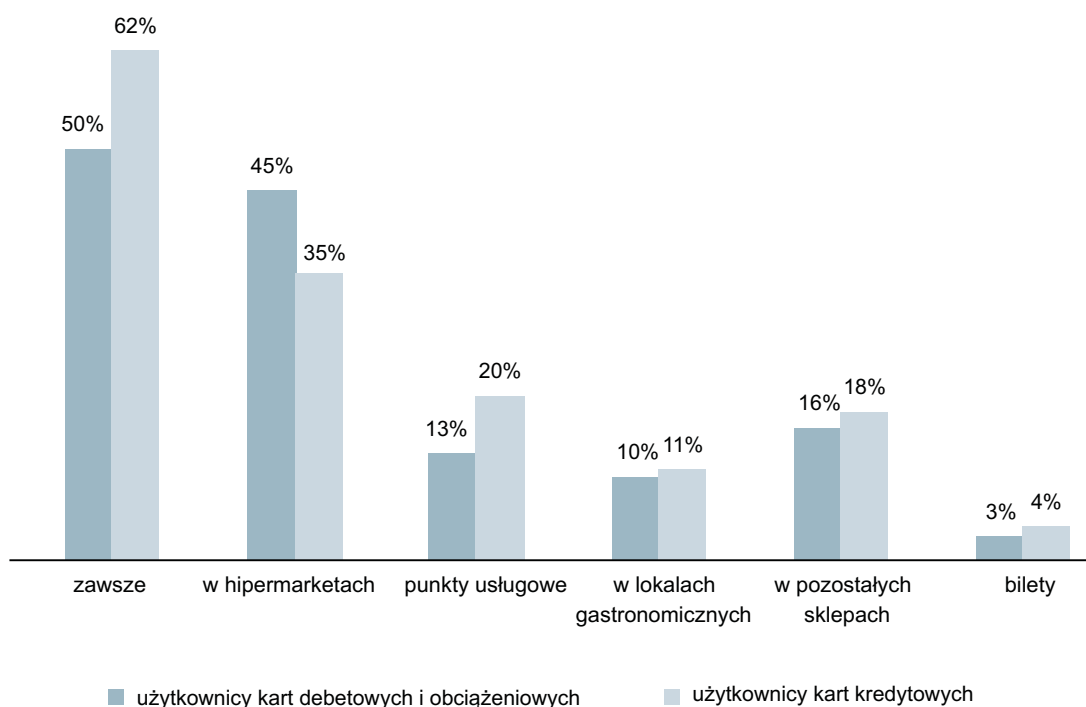
¹ W zestawieniach Narodowego Banku Polskiego karty płatnicze obejmują wszystkie rodzaje wg kryterium sposobu rozliczania transakcji (debetowe, obciążeniowe i kredytowe), czy też ze względu na funkcje, jakie pełnią (karty bankomatowe, jak i karty płatnicze z funkcją wypłaty gotówki z bankomatu, a także karty płatnicze bez możliwości wypłacenia gotówki z bankomatu).

Płatności kartą głównie w supermarketach

Miejscami, w których najczęściej Polacy decydują się na użycie kart płatniczych są sklepy wielkopowierzchniowe (super- i hipermarkety) – tak deklaruje 35% użytkowników kart kredytowych i 45% użytkowników kart niekredytowych (obciążeniowych i debetowych).

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w punktach usługowych (np. u fryzjera, kosmetyczki) – gdzie za pomocą kart swoje płatności reguluje 13% użytkowników kart debetowych i obciążeniowych oraz 20% użytkowników kart kredytowych; jak i w lokalach gastronomicznych (np. restauracjach, kawiarniach) odpowiednio 10% i 11% respondentów.

Odsetek użytkowników kart płatniczych, którzy używają ich w różnych sytuacjach

Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ możliwe było udzielenie kilku odpowiedzi. Wskazania dotyczą dwóch grup badanych, tych, którzy najczęściej używają kart płatniczych oraz tych, którzy najczęściej korzystają z kart kredytowych (n=126). Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” oraz „inne”.
Źródło: PMR 2012

Wśród użytkowników kart płatniczych najliczniejszą grupę stanowią osoby, które mają tylko jedną kartę. Wśród osób używających kart debetowych i obciążeniowych, 75% posiada jedną, 20% ma dwie karty, 5% ma trzy lub więcej kart. Z kolei wśród użytkowników kart kredytowych, zdecydowana większość ma jedną kartę (75%), dwie karty posiada 20%, a tylko 5% ma trzy lub więcej kart.

Wyniki badania PMR są spójne z danymi NBP – najwyższy poziom ukartowania Polaków notowany jest wśród osób młodych, mieszkających w miastach, posiadających wyższe wykształcenie.

Infrastruktura kart płatniczych w Polsce

Dane NBP pokazują, że od 1998 roku bezustannie wzrasta nie tylko liczba emitowanych kart płatniczych, ale i liczba transakcji dokonywanych kartami kredytowymi i debetowymi (spada liczba transakcji kartami obciążeniowymi).

Powiększa się też infrastruktura rynku kart płatniczych. Wzrasta liczba bankomatów (17 979 w 3. kwartale 2012 r.), punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności przy użyciu kart płatniczych (233,4 tys. w trzecim kwartale 2012 r.), a także terminali POS (ang. point of sale), które umożliwiają płacenie kartą za towary i usługi (od 83 693 w 2003 roku do 292 533 w trzecim kwartale 2012 roku).

„Polski rynek kart płatniczych, mimo że istnieje krócej niż w krajach zachodnioeuropejskich, jest innowacyjny i sukcesywnie się rozwija” – zaznacza Marcin Rzepka, kierownik działu badań PMR. – „Wciąż nadrabiamy zaległości wobec krajów UE15. Dane NBP i PMR pokazują, że Polacy powoli przekonują się do transakcji bezgotówkowych i coraz częściej używają tzw. elektronicznych pieniędzy. Na etapie wdrażania kart zbliżeniowych nie występują duże różnice między Polską i krajami Europy Zachodniej” – dodaje.

Dlaczego Polacy nie są przekonani do kart płatniczych?

52% badanych zadeklarowało, iż nie używa karty debetowej i obciążeniowej. Najczęściej badani wskazywali, że nie czuli takiej potrzeby (50% spośród osób nie używających kart). Drugą przyczyną najczęściej wymienianą przez respondentów była nieufność w stosunku do takiej formy płatności (13%), a także obawa, że posiadając kartę płatniczą można stracić kontrolę nad własnymi wydatkami – 6%.

Procent osób nie używających kart kredytowych jest jeszcze wyższy (86% spośród wszystkich badanych). Najczęściej respondenci wskazują, że nigdy nie było takiej potrzeby (64%). Część osób nie ufa tej formie płatności (13%) lub boi się utraty kontroli nad własnymi wydatkami (10%). Nie – użytkownicy kart kredytowych najrzadziej wskazują, iż ich brak motywacji do posiadania wypukłej karty spowodowany jest brakiem propozycji od banku – 2%.

Motywacje do korzystania najczęściej z gotówki, to w dużej mierze przyzwyczajenie (33% spośród osób, które najczęściej korzysta z płatności gotówką) i nie posiadanie kart płatniczych (31%). Z kolei osoby, które używają kart płatniczych, obawiają się posiadania dużej ilości pieniędzy w portfelu.

Ogólnopolskie badanie konsumenckie zostało przeprowadzone przez PMR w kwietniu 2012 r. na reprezentatywnej próbie 600 pełnoletnich Polaków. Błąd oszacowania wyniósł maksymalnie 4%. Dane Narodowego Banku Polskiego pochodzą z publikacji dostępnych na stronie NBP www.nbp.pl.

PMR

PMR to firma badawczo-konsultingowa działająca w ponad 25 krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Od 1995 roku pomogliśmy już ponad 500 globalnym korporacjom, a także wielu lokalnym firmom. Rocznie wykonujemy około 200 projektów na indywidualne zamówienie naszych klientów, pomagając im zwiększać ich udziały rynkowe, z sukcesem wchodzić na nowe rynki oraz optymalizować koszty działalności.

Naszym klientom oferujemy unikatowe połączenie regionalnej specjalizacji z międzynarodowymi standardami jakości. Wartość naszej oferty opiera się na synergii posiadanych danych rynkowych, analiz, prognoz oraz dużego doświadczenia w badaniach rynku i doradztwie biznesowym. Wykorzystując efekt synergii, przekształcamy wiedzę o rynku w biznesowe rekomendacje prowadzące do zwiększenia rentowności oraz przyspieszenia rozwoju firm.

Zatrudniamy 100 profesjonalistów płynnie posługujących się w sumie ponad 15 językami. Specjalizujemy się w sektorach: budowlanym, handlu detalicznego, farmaceutycznym, ochrony zdrowia, IT i telekomunikacji, ale nasze doświadczenie obejmuje również wiele innych branż. Usługi badawcze i konsultingowe realizowane na indywidualne zamówienie uzupełniamy pakietem prawie 100 gotowych raportów rynkowych i serwisów informacyjnych rocznie.

ul. Dekerta 24
30-703 Kraków
Polska

tel. +48 12 618 90 00
faks +48 12 618 90 08
info@pmrcorporate.com

www.research-pmr.com
www.pmrconsulting.com
www.pmrpublications.com

